

(המשך מעמוד 13)

בנימוס רב, ואמר לי: "בוא אגיד לך — יש הפגזה מאסיבית מהים." ירדה לי אבן מהלב. אבל מאז הוא מזכיר לי את זה בכל פעם. "למה לקחת את הפתק בלי נימוס?" הוא שואל אותי. חפץ, אני עונה לו, יעני פחדתי.

● **איפה התקיימה הסגישת בינך לבין ערפאת?**

באחד הבונקרים, מתחת לפני הקרקע.

● **איך הגעת לשם?**

במכונית נוסעים מרווחת. הסתובבנו הרבה עד שהגענו למקום שבו נפגשנו. ירדנו למרתף. ערפאת לא נתן ראיונות מזה זמן רב. הוא נהג לסרב בטענה, שכל מה שהיה לו לומר כבר אמר, וכעת נחכה לגורלנו.

אבל הוא הסכים לתת ראיון לעיתונאי ישראלי. אומנם בשביל לה מונד, אבל הוא ידע שאני ישראלי. ובראש הכתבה שפורסמה צויין: "כתבנו הישראלי". וזה היה בהחלט צעד חריג. הגעתי לפגישה אחרי הצהריים. אמרו לי: "תהיה מ'ז' בבוקר מאלון, נבוא לקחת אותך." ספירה לעמיתיי, והם אמרו לי: "שכח מה". ערפאת לא מקבל אף אחד לפני חצות. ב-6 וחצי נכנס למלון ואליד ג'ונבלט ואומר לי: "קפליק,

ובאיזה חדר. למחרת הגיעו אליו לחדר סיגרים הבנה. מכל מקום, התירוץ הזה גרם לנו לשכוח את הבושה, כי תיכף התחילו להגיד: "יש לנו כל מה שאנחנו רוצים, למרות המצור, אפילו נשק."

"זה מוקדם מדי לראיין את חוסיין, כשמוזבאר לא נתן אפילו שורה לעיתון ישראלי"

הכוונה היתה, כמובן, ללוחמים, לא לאוכלוסיה. מה היתה ההתרשמות שלך מערפאת?

קודם כל, התכוונתי לראיון. בניגוד אליכם, זו לא היתה שיחה ספונטנית. התכוונתי ובאתי עם האמנה הפלסטינית ופתחתי אותה ברגע מסוים...

קפליק עם אחמד ג'יבריל באלג'יר (1983) קדאפי לא רצה

● **אני לא שואלת איך התכוונת לראיון. אני שואלת מה עשתה לך הסגישת עם ערפאת מבחינה ריגשית?** לא התייחסתי לזה באופן ריגשי. ראיתי קודם את הצד העיתונאי, היינו בעיצומה של המלחמה, הפצצות נוראות, ואני עושה איתו ראיון, אולי אחרון. אחרי שעשיתי מעצמי צחוק של סופר

"הלכתי עם אשתי והבנות להכנה של שלום עכשיו, ופיתאום שמעתי בדיון שאבנר כגש את ערפאת. אמרתי: הממוד גנב לי את זה!"

פחד בפעמים הקודמות, עניין אותי הפעם רק הצד המיקצועי. חשבתי: הנה, עיתונאי ישראלי עושה אולי את הראיון האחרון עם יאסר ערפאת.

● **מניין יש לך דרכון זר?** למה זה חשוב? ● **בי הדרכון הזה היה כרטיס הכניסה שלך למדינות ערביות.**

שהיתי עם מישפחתי כמה שנים בצרפת, ביקשתי דרכון צרפתי, ולפי החוקים שם מי שסיים לימודים אוניברסיטאיים בהצלחה, יכול לקבל מהר יותר מכל אחד אחר את הדרכון. כולם אומרים שאשתי צרפתייה. זה קישקוש, היא ממוצא פולני.

● **אתה עובר קבוע בשביל לה מונד?**

ללה מונד היה שליח קבוע בארץ, בשם אנדרי סממה. הוא נפטר. אחרי מלחמת ששת הימים הציע לי סממה לשמש ככתב מחליף, וכך התחילו היחסים שלי עם לה מונד. פירסמתי מאמרים כראות עיניי, וכך היו ללה מונד שני כתבים ישראליים: אחד אישימי, סממה, אחד איש שמאל, קפליק, שכינס את ישראל.

אחר כך נסעתי לשנת-שבתון, שהתארכה לכמה שנים, בצרפת, והיה כאן כתב צרפתי גוי, ועוד גוי שימש ככתב מחליף.

● **מה מעמדך כיום בלה מונד?**

מזה שנתיים אני כותב בעיקר לירחון של לה מונד, שנקרא לה-מונד דיפלומטיק. כמעט בכל חוברת שניה תמצאי מאמרים שלי. למעשה, אני הכתב היחיד מהארץ שמפרסם שם.

● **מה מדיניות אחרונות?**

מה שקבעתי עם דב יודקובסקי הוא, שאני שליח מיוחד של ידיעות אחרונות, העובר על-פי הסכם קבוע ומיוחד.

● **לפני שננסעת לתימן ולעמאן הודעת לירידות אחרונות?**

בוודאי, הרי הם נתנו לי את הכרטיס. ישבתי עם דב על מפת המדינות הערביות, והוא אמר: "תימן, סע לתימן."

תראי, הם ראו שיש פה מין ז'אנר חדש של כתיבה של ישראלים בעלי דרכון זר, שיכולים להיכנס לארצות-ערב. לא רק אני, גם תמר גולן.

■ ■ ■

● **אני קוראת את מאמריך על הוועידה הפלסטינית בעמאן, ואינני מוצאת אף מילה על הוועידה עצמה, אף דיווח פוליטי, אף מידע על הנושאים על אנשים, על סתרה, אבל פוליטיקה — יוק, האם העיתון מטיל צנזורה על הדיווחים שלך?**

שלחתי מרי יום כתבות מהוועידה. זה היה קשה מאוד להעביר אותן, לא היה לי טלסק בעמאן. באלג'יר היה לי טלסק של ידיעות אחרונות, ואחרי שברקו, העבירו את הידיעות שלי בלי בעיה. הרבר לא היה אפשרי בעמאן. העברתי חומר על הוועידה, כיסיתי אותה בזמן שהייתי שם. אני חושב שזה מאוד מעניין לתאר את התחושה של ישראלי הנמצא מעברו השני של הגשר, או לתאר את החוויה שעברתי כשי הייתי בפטרה.

בקשר לוועידה, לא סימתי לטפל בה. עוד השבוע אטפל בה במאמר מיוחד. את לא יכולה להגיד שלא כיסיתי את הנושא, עיקרי הדברים הופיעו.

לא הייתי אומר שהיתה פה מדיניות של העיתון להתעלם מהפוליטיקה. להיפך, מעולם לא הגבילו אותי. בוודאי שלא הגבילו אותי בזמן המלחמה, כשכתבתי ממערב-ביירות. אפילו לא שינו לי את המינוח. היתה לי סידרה של ארבעה מאמרים — אף מילה לא נמחקה, אפילו לא שינו כשכתבתי "פלסטינים" במקום "מחבלים".

■ ■ ■

● **ספר לי על המישפחה שלך.**

אשתי, אולגה, היא פרופסור לכלשנות שמית, והתנתה רק לאחרונה כראש מחלקת הבלשנות באוניברסיטה העברית. היא מתעסקת בעיקר בלשונות חבש ובציוויליזציה, בהיסטוריה וב-תרבות של אתיופיה. כשהייתי בעמאן היא היתה בכינוס בינלאומי באתיופיה.

● **אשתך היתה אתך בארצות ערב ביות?**

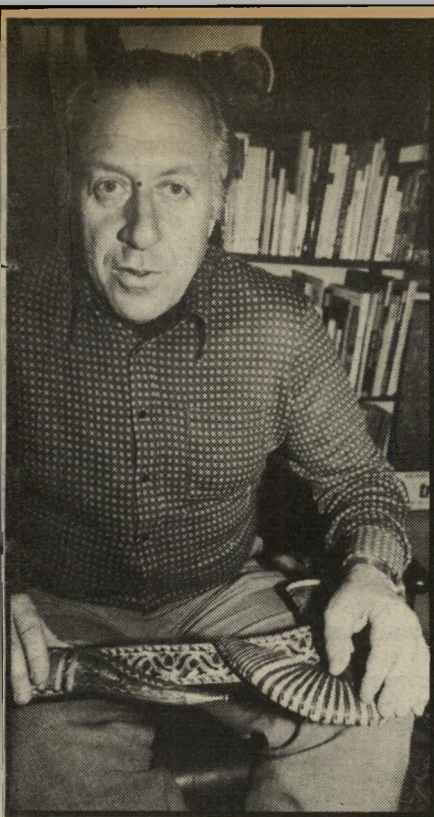
לא אענה לך על השאלה הזאת. אני רק יכול לספר לך, שהבנות שמעו על ההמולה מסביבי כשהייתי בעמאן והיא באתיופיה. פעם אחת צילצלתי הביתה דרך אירופה והירגתי אותן שהכל בסדר.

● **ראית טלוויזיה ישראלית כשי היית בעמאן?**

בטה, כמו שרואים בבית. כל עניין דראושה נודע לי מהטלוויזיה. פתחתי ב-9 לראות מבט ושמעתי שדראושה עומד להגיע אליי. דיבר ראשון, בירדתי אצל ערפאת. היתה ישיבה סגורה, וחוביתי עד שייצא. כשהוא שמע שהדבר פורסם, אז הוא אמר בצורה סתמית: "לא ידוע לנו על כך." ואז חקרתי את העניין, והבנתי שאם בכלל היה סיכוי שדראושה יגיע לוועידה, הפירסום מעיד מיכשול.

● **ממה שביררת אצל אנשי אשף, דראושה באמת עמד להגיע לעמאן?**

היוזמה היתה שלו. הוא התקשר. ואמר לי

קפליק ופגיונותיו

סיגרים הבאנה בבירות הנצורה

שהוא יכול לבוא. דובר על בוא ולא על נאום, כי לנאום צריך אישור של רוב המועצה הלאומית, ועוד לא קרה שמי שאינו חבר במועצה נאם בה, אלא אם הוא ראש המדינה המארחת.

● **הם ידעו על דראושה?**

הם אמרו לי, שאם הוא רוצה לבוא, הוא יכול לבוא. אבל אל תשכחי שהיה קיים מיכשול אחד: הבעיה היא שפלסטינים אין ריבונות על מטר מרובע אחר. במדינה ערבית הם תלויים במדינה זו או אחרת. ירדן אולי היתה מעלימה עין מבוא של דראושה, אם הכל היה נעשה בשקט והפירסום היה נעשה אחרי יציאתו, או כשכבר היה נמצא בעמאן. עוד לא קרה שישראלי נושא דרכון ישראלי יכנס לארץ ערבית כשהוא מכריז על כך מראש.

● **זה נכון שירידך באשף סידרו לך את הנסיעה והכניסה לתימן?**

דיברתי עם דב יודקובסקי על תוכניות שונות והוכרתי את תימן. הוא נדלק על העניין

"בגאלדי סמען ראיתי קצין ישראלי מביט ב. הייתי בטוח שהוא מזהה אותי. אמרתי לנהג: סע מהר"

ואמר: "תימן?" אמרתי: בסדר, נעשה את זה עוד חצי שנה, זה קשה.

אם הייתי בתימן, זה הודות ליודקובסקי. לא תיארתי לעצמי מה הביקור הזה יגרום פה, אבל הוא ידע.

נסעתי לפאריס, ולה מונד דיפלומטיק עוד לי להכנס לתימן.

● **איך?**

לתימן נכנס עיתונאי עליידי המלצה של עיתון. כמובן, לא מלחתי מכתבה-המלצה מרב יודקובסקי, אבל מלחתי מונד.

● **כתוב אצלך בדרכון שאתה יליד ירושלים ויליד ישראל. זה לא היקשה?**

זה הרי כל העניין, לא נותנים לבצעל דרכון ישראלי להיכנס, אבל נותנים למי שנולד פה להיכנס עם דרכון זר.

● **פגשתי אנשי אשף בתימן?**

נפגשתי בצנעה עם כמה מידידי. הנוכחות שלהם שם מאוד צנועה.

● **יש להם בתימן אי בשליטתם. לא ביקרת בו?**

לא ביקרתי באי, התרכזתי בעיקר בביקור אצל היהודים.

■ ■ ■

● **מה בעצם דוחף אותך לנסיעות האלה לארצות ערביות?**

יצר עיתונאי, אולי קצת הרפתקנות, והרצון

* מגיון שרכש בתימן ופגיון שרכש בירדן